

Автор та література

Цікаві факти про Івана Франка, які ви не знали

28 травня 1916 року зупинилось серце видатного сина українського народу — Івана Яковича Франка. Поет, публіцист, письменник, перекладач, громадський та політичний діяч — усі ці сторони Франкового життя ми знаємо. Проте залишається ще дуже багато маловідомих фактів, чи навіть міфів навколо **постаті** геніального поета, пише **Експрес-онлайн**.

Разом із **Богданом Тихолозом**, директором Національного літературно-меморіального музею Івана Франка, та його дружиною, франкознавцем Наталею Тихолоз, пропонуємо підбірку цікавих та невідомих загалу фактів про Івана Яковича Франка.

1. Франко у цифрах

- 60 неповних років життя
- 40 років активної творчої праці
- у 30 років — одружився
- у 37 — захистив докторську дисертацію
- 4 арешти через політичні переконання (1877, 1880, 1889 і 1892 рр.)
- 3 невдалі спроби стати депутатом галицького сейму та австрійського парламенту (1895, 1897, 1898 рр.)
- 3 великих кохання (до Ольги Рошкевич, Юзефи Дзвонковської, Целіни Журовської)
- 4 дітей (Андрій, Тарас, Петро, Анна)
- **володів 19-ма мовами**
- 5-ма мовами писав власні твори (більшість – українською, цілу низку – німецькою, польською, російською, болгарською).
- мав близько 100 псевдонімів (Джеджалик, Мирон, Мирон Сторож, Мирон Ковалишин, Руслан, Іван Живий, Невідомий, Не-Давид, Не-Теофраст, Non severus, Vivus, Марко В-а, Один з молодіжи, Один з русинів міста Львова та багато ін.).
- написав понад 6 000 творів - переклав українською твори близько 200 авторів із 14 мов та 37 національних літератур

2. Франко-екстрасенс

У дитинстві мама називала малого Івася Мироном. Існувало повір'я, що довгоочікувані діти часто стають жертвами злих духів, і, щоб вберегти дитину, треба називати її не ім'ям, даним при хрещенні, а "домашнім".

Малий Мирон частенько блукав у лісі, розмовляючи з деревами та птахами. Про одну історію з юних років, Франко оповідає в автобіографічному оповіданні "Під оборогом", у якому герой відводить від села грозову хмару.

Хлопчику на той час всього лише 5 років, і знесилений після втрати енергії, він засинає. Згодом, у дорослому віці, Іван Якович бачив видіння смерті свого сина Петра. Останні роки життя він розмовляє з духами — проте, це могло бути наслідком лікування.

3. Франко і вишиванки

Іван Франко "відрізнявся од загалу своїм костюмом – вишиваною сорочкою серед пишних комірців і краваток". Вишиваних сорочок у письменника "було завжди під достатком, – розповідала донька Анна. – Це були майже все дарунки його приятелів, приятельок, співпрацівників не тільки із Західної України, але й з Великої України.

Між цими сорочками була сорочка від Олени Пчілки, від Трегубової, Альбрант, Алчевської, Кобринської, Уляни Кравченко, Бохенської і багато інших". Письменник одягав сорочку і в будні, і в свята. Іван Якович став зачинателем нової моди — адже **поєднав вишиванку** із класичним європейським костюмом.

За іронією долі, Франко, який так любив носити вишиванки впродовж усього життя, похований був у чужій сорочці, адже в той момент під рукою не знайшлося "ні однієї порядної сорочки".

4. Франко і пиріг

Іван Якович не надто любив увагу до своєї персони, адже був скромною людиною. Дні народження святкував у сімейному колі. Дружина, Ольга Франко, до цього дня пекла святковий хліб — пиріг із написом "ТАТО". Особливо цей пиріг запам'ятали діти Франків, адже він символізував тепло та затишок родинного дому.

"Мама відриває кусочок і дає мені на стільницю, підсипану мукою, щоб тісто не прилипло. І вже мої малі ручки занурюються в пухке, м'яке тісто. Щоправда, його дуже мало, але нема ради, бо мамі не вистачить на пиріг. Я його мішу, кручу, тягну..." - пригадує в есе, написаному в Канаді у 1958 році, Анна Франко, донька поета.

5. Франко і тварини

Усі діти Франків виростили в атмосфері любові, проте — вседозволеності. Їх ніколи не били, не карали. Тому діти були не завжди слухняними. Окрім того, вдома у Франків був справжній зоопарк. У підвалі свого особняка на вулиці Понінського Франко тримав кроликів, але найбільше любив собак, яких мав кілька. Собаки гавкали коли їм заманеться, тож сусід Івана Яковича — Михайло Грушевський — частенько жалівся на шум від дітей та тварин.

Утворіть відповідності

Як звали дружину Івана Франка, яка пекла йому смаколики?

Як називається людина, яка видає журнали і статті?

У якому віці Франко отримав статусу доктора наук?

Як називалися галицькі шляхетські збори, а згодом
— представницький орган влади Австрії?

Як звали дочку Франка?

На якій купюрі бачимо Франка?

Як називається верхня частина сорочки?

Як часто письменник одягав сорочку?

Як називала Франка мати?

Який жанр оповідання «Під оборогом»?

Як звали батька Івана Франка?

Як звали директора Нац літ музею Франка?

До якої події не знайшлося порядної сорочки?

Яка людина намальована на 50 гривнях, це сусід Франка?

Скільки творів написав Іван Франко?

Яков   Смерть   Сейм   Публіцист   Ольга   Михайло Грушевський

Комірець   Івась Мирон   Завжди   Богдан Тихолоз   Анна

Автобіографія   6000   37   20 гривень